

Neljapäev, 28. aprill 2016

P8_TA(2016)0204

Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine digitaalajastul

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2016. aasta resolutsioon soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta digitaalajastul (2015/2007(INI))

(2018/C 066/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse 1995. aasta septembris Pekingis neljandal ülemaailmsel naiste konverentsil vastu võetud deklaratsiooni ja tegevuskava, eriti teemal „Naised ja meedia“,
- võttes arvesse 2000. aastal toimunud ÜRO Peaassamblee 23. eristungi lõppdokumenti, milles tunnistati, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) on saavutus, mis annab naiste mõjuvõimu suurendamiseks uusi võimalusi, kuid kätkeb ka ohtusid,
- võttes arvesse 2003. aastal Genfis infoühiskonna maailma tippkohtumise (WSIS) esimese etapi ajal vastu võetud põhimõtete deklaratsiooni ja Genfi tegevuskava,
- võttes arvesse Tunise kokkulepet ja infoühiskonna tegevuskava, milles on täpsustatud rahalised ja rahvusvahelised mehhanismid, millega rakendada Tuneesias 16.–18. novembril 2005 infoühiskonna maailma tippkohtumise teises etapis vastu võetud tegevuskavasid,
- võttes arvesse viiteid naiste õigustele ja soolisele võrdõiguslikkusele infoühiskonna tippkohtumise tulemuste rakendamise avalduses ning sellega seotud dokumendis WSIS+10 Vision for WSIS Beyond 2015,
- võttes arvesse 25.–29. mail 2015 Genfis peetud infoühiskonna tippkohtumise foorumi „Koo uue arengu poole: IKT kasutamine säästvaks arenguks“ tulemusi (foorumil osales ka naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni delegatsioon),
- võttes arvesse infoühiskonna maailma tippkohtumise 2014. aasta tegevussuundi, mis ühendati säästva arengu eesmärkidega, et suurendada nende ülemaailmsete strateegiade koostoimet, kaasa arvatud tegevus, mille sihiks on suurendada 2030. aastaks kõigi inimeste mõjuvõimu ning sotsiaalset, majanduslikku ja poliitilist kaasamist, vaatamata vanusele, puuetele, geneetilistele omadustele, soole, seksuaalsele sättumusele, rassile, sotsiaalsele või etnilisele päritolule, usule või veendumustele, majanduslikule või muule staatusele,
- võttes arvesse komisjoni naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegiat 2010–2015 (SEC(2010)1079), mis sisaldab mitmeid naiste ja internetiga, peamiselt IKTga seotud meetmeid, ning strateegia vahekokkuvõtet,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia kohta 2015. aasta järgseks perioodiks ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 9. septembri 2015. aasta resolutsiooni hariduse abil tütarlaste mõjuvõimu suurendamise kohta ELis ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal: aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0218.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0312.

Neljapäev, 28. aprill 2016

- võttes arvesse tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu (EPSCO) 2014. aasta mai järeldusi teemal „Naised ja majandus: osalise tööajaga ja füüsilisest isikust ettevõtjana töötamisest tulenev majanduslik sõltumatus“, milles märgitakse, et „strateegias „Euroopa 2020“ määratakse kindlaks mitmed esmatähtsad kasvualdkonnad, sealhulgas nn valges majanduses, teadus- ja tehnoloogiavaldkonnas. Selleks et kasutada täielikult ära Euroopa majanduskasvu potentsiaali, on tähtis saada üle soolistest stereotüüpidest ning võidelda segregatsiooni vastu hariduses ja kutsetöös“,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ (meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes) kohaldamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni sooliste stereotüüpide kaotamise kohta ELis ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni kasvu, liikuvuse ja tööhõive digitaalarengu tegevuskava kohta ⁽⁴⁾ ning eelkõige digitaaluskuste ja töökohtade edendamise suurt koalitsiooni,
- võttes arvesse digitaalarengu tegevuskava artiklit 60, milles julgustatakse naisi valima IKTga seotud elukutseid ning soovatakse suurendada naiste osakaalu IKT sektoris,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192),
- võttes arvesse komisjoni digitaalse ühtse turu strateegia II sammast, mille eesmärk on luua sobivad tingimused ja võrdsed võimalused ning keskkond digivõrkude ja innovaatiliste teenuste arenguks, ning III sammast, mis toetab kaasavat digiühiskonda, kus kodanikel on vajalikud oskused, et kasutada internetiga kaasnevaid võimalusi ja suurendada oma väljavaateid töö saamiseks,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi poliitikaosakonna C uuringut naiste mõjuvõimu suurendamise kohta internetis, mis avaldati 2015. aastal,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽⁵⁾ artiklis 7 sätestatud põhimõtteid meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamise ja mittediskrimineerimise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
- võttes arvesse Pekingi deklaratsiooni ja tegevuskava, täpsemalt selle eesmärgi naiste ja meedia valdkonnas – suurendada naiste osalemist ideede väljendamises ja otsustamises meedias ning meedia ja uue kommunikatsioonitehnoloogia kaudu, samuti edendada naiste tasakaalustatud ja stereotüüpide kujutamist meedias,
- võttes arvesse komisjoni 2013. aastal avaldatud Euroopa parimate tavade juhendit info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas töötavatele naistele,
- võttes arvesse oma 2012. aasta süvaanalüüsi „Naised IKTs“,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0351.

⁽²⁾ ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 75.

⁽³⁾ ELT C 36, 29.1.2016, lk 18.

⁽⁴⁾ ELT C 93, 9.3.2016, lk 120.

⁽⁵⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

Neljapäev, 28. aprill 2016

- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aastal avaldatud aruannet „Üleeuroopaline naistevastase vägivalda uuring. Peamised tulemused“ (Violence against women – an EU-wide survey. Main results),
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK⁽¹⁾,
  - võttes arvesse inimkaubanduse kaotamist käsitlevat ELi strateegiat aastateks 2012–2016 ning selle rakendamise vahearuannet,
  - võttes arvesse organiseeritud ja rasket rahvusvahelist kuritegevust käsitlevat ELi poliitikatsükli, mis algas 2014. aastal, ning inimkaubandust kui prioriteetset valdkonda,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A8-0048/2016),
- A. arvestades, et digiteerimine on revolutsiooniliselt muutnud viisi, kuidas inimesed teabele ligi pääsevad ja seda jagavad, suhtlevad, õpivad ja töötavad, loonud uusi võimalusi osalemiseks avalikes ja poliitilistes aruteludes, hariduses ning tööturul, avanud uusi väljavaateid enesemääratud elu elamiseks ning sellel on tohtu majanduslik potentsiaal Euroopa Liidu ja muu maailma jaoks; arvestades, et digiteerimine ei mõjuta üksnes turgu, vaid kogu ühiskonda;
- B. arvestades, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia toel tegutsev infoühiskond pakub tohtuid võimalusi jõukuse ja teadmiste loomiseks ning jaotamiseks, mille näiteks on tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara tootmine, mis on muutnud tarkvara tootmise, levitamise, toetamise ja kasutamise viise, võimaldades suuremat digitaalset kaasavust; arvestades, et digiteerimine annab võimalusi aja ja ruumi paindlikumaks ja mitmekesisemaks kasutamiseks ning õiglasemate ühiskonnamuudelite kujundamiseks; arvestades, et samas võib tööturu digiteerimine tekitada uusi tõrjumisvõimalusi, näiteks majandusliku, sotsiaalse, kultuurilise ja soolise eraldamise oht;
- C. arvestades, et Euroopa tarkvaraarendajate seas on naised ainult 9 %, IKT ja kommunikatsioonisektori juhtivtöötajate seas ainult 19 % (võrreldes 45 %ga teistes teenustesektorites) ja naised moodustavad ainult 19 % sektori ettevõtjatest (võrreldes 54 %ga teistes teenustesektorites)⁽²⁾;
- D. arvestades, et selline areng annab head võimalused suurendada naiste mõjuvõimu, võimaldades tavapäraste vahenditega võrreldes laiemat ligipääsu teabele ja teadmistele, samuti annab see võimaluse eneseväljenduseks, mis võib inimesi tegevusele õhutada, avades uusi võimalusi suhtluseks ja kampaaniate korraldamiseks, et kaitsta naised, tüdrukute ja LGBTI-inimeste, samuti erivajadustega, näiteks puuetega inimeste õigusi ja vabadusi; arvestades, et naiste aktiivne osalemine teabeühiskonnas ei ole üksnes õigluse ja võrdsuse küsimus, vaid see aitab ühtlasi parandada ühiskonna sotsiaalseid ja majanduslikke tingimusi ning ELi konkurentsivõimet;
- E. arvestades, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning arvutioskuste valdkonna kutse- ja haridusvõimaluste juurdepääsetavuses valitseb märkimisväärne sooline ebavõrdsus; arvestades, et digiteerimine mõjutab tugevasti meedia tarbimist ja levikut, eelkõige nooremate kasutajate seas, avades uusi kanaleid ja võimaldades vähendada meediamaastiku hierarhilisust; arvestades, et digiteerimine võib anda naistele uusi võimalusi, kuid tekitab ka uusi ohte, võimaldades levitada naiste kohta negatiivseid, alandavaid ja stereotüüpseid kujutisi;

⁽¹⁾ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

⁽²⁾ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/women-active-ict-sector>

Neljapäev, 28. aprill 2016

- F. arvestades, et digitaalsed suhtluskanalid ja sotsiaalvõrgustikud on eriti tähtsad vanemapuhkusel olevatele lapsevanematele ja kodutöötajatele;
- G. arvestades, et digiteerimisel on tööturule tohutu mõju, kuna see muudab väärtusahelaid ja loob uusi töövõimalusi ning paindlikumat töökorraldust; arvestades, et digiteerimisega kaasnevad paindliku ja kaugtöö võimalused võivad olla oluline vahend nii naiste kui ka meeste töö- ja eraelu paremaks ühitamiseks; arvestades, et niisugune paindlik töökorraldus võib aidata ebasoodsas olukorras naisi tööturule kaasata; arvestades, et eelkõige naised kogevad võimalikke negatiivseid tagajärgi, nagu töötajate õiguste vähenemine ja tööaja piiride kadumine, samuti piiride kadumine töiste ja mittetöiste kohustuste vahel, mis suurendab madalapalgalist ja ebakindlamat tööhõivet;
- H. arvestades, et digioskuste ja digikirjaoskuse parandamine annab suurepärase võimaluse kaasata tööturule rohkem naisi ja tüdrukuid, aga ka erivajadustega, näiteks puuetega inimesi; arvestades, et naiste tööhõive suurendamine IKT sektoris, mis on üks paremini tasustatud sektoreid, võib toetada naiste rahandusalast mõjuvõimu ja rahalist sõltumatust, mis omakorda aitab vähendada kogu soolist palgalõhet;
- I. arvestades, et digiteeritud tööturul nihkub vastutus üha enam ettevõtetelt isikule, mis muudab füüsilisest isikust ettevõtjate ja vabakutseliste sotsiaalkindlustuse tingimusi; arvestades, et poliitilistel otsustel on nende muutuste tulemustele selge mõju;
- J. arvestades, et arvukate üksiklepingute puhul eri ettevõtetes ja asutustes muutub raskemaks samas töökohas võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte järgimine, mis on tõeliselt võrdõiguslikus ühiskonnas ülimalt tähtis;
- K. arvestades, et naiste arvu suurenemine IKT sektoris aitaks elavdada turgu, mida ohustab tööjõupuudus ning kus naiste võrdne osalemine lisaks ELi SKP-le ligi 9 miljardit eurot aastas; arvestades, et naised on IKT kraadiõppe programmides suures vähemuses, moodustades ainult 20 % nende programmide lõpetajatest, ja et ainult 3 %-l ülikooli lõpetanud naistest on IKT valdkonna kõrgharidus; arvestades, et naistel on IKT sektorisse pääsemise ja seal püsimisega suuri raskusi; arvestades, et meeste domineerimise tõttu IKT sektoris, kus ainult 30 % töötajatest on naised, lahkuvad paljud naised sellest sektorist mõni aasta pärast ülikooli lõpetamist;
- L. arvestades, et uuringu „Women active in the ICT sector“ („IKT sektoris töötavad naised“) kohaselt on Euroopa IKT sektoris 2020. aastaks 900 000 täitmata ametikohta; arvestades, et IKT sektor kasvab kiiresti ja seal luuakse igal aastal ligikaudu 120 000 uut töökohta;
- M. arvestades, et IKT sektorit iseloomustab eriti suur vertikaalne ja horisontaalne segregatsioon, samuti lõhe naiste haridustaseme ja nende IKT sektori ametikoha vahel; arvestades, et vähem kui 20 % IKT ettevõtjatest on naised; arvestades, et enamik IKT sektoris töötavaid naisi (54 %) töötab väiksemapalgalistel ja vähem oskusi nõudvatel töökohtadel ning vaid väike osa (8 %) neist töötab kõrget kvalifikatsiooni nõudvatel tarkvarainseneri ametikohtadel; arvestades, et naised on selles sektoris alaesindatud ka otsuste tegemise tasandil ja vaid 19,2 protsendil IKT sektori töötajatest on naisilemus, samas kui muudes sektorites on see osakaal 45,2 %;
- N. arvestades, et 55aastaste ja vanemate naiste seas on töötuksjäämise ja tööturult tõrjumise oht eriti suur, 55–64aastaste naiste keskmine tööhõive on ELis ainult 42 %, samaealiste meeste puhul on see aga keskmiselt 58 %; arvestades, et digikirjaoskuse ja arvutioskuste nappus suurendab seda ohtu veelgi; arvestades, et 55aastaste ja vanemate naiste digioskuste parandamine ja sellesse investeerimine suurendaks nende töövõimalusi ja pakuks kaitset tööturult väljatõrjumise eest;

Neljapäev, 28. aprill 2016

- O. arvestades, et seksism ja soolised stereotüübid takistavad naiste ja meeste võrdõiguslikkuse realiseerimist ning koormavad majandusarengut ja ELi konkurentsivõimet, süvendades niigi suurt soolist digilõhet IKT valdkonnas, meedias ja infoühiskonnas; arvestades, et soolised stereotüübid ei lase naistel oma võimeid kasutajate, uuendajate ja loojatena täielikult välja arendada; arvestades, et selle olukorra muutmiseks on vaja selget poliitilist tahet, konkreetseid meetmeid ja kodanikuühiskonna osavõttu;
- P. arvestades, et haridus ja koolitus on otsustavalt tähtis, et suurendada naiste mõjuvõimu digiajastul ning seega ühiskonna tulevast elujõulisust; arvestades, et 60 % ELi kooliõpilastest ei kasuta koolis kunagi digivahendeid; arvestades, et IKT kõrgharidusega naiste niigi väike osakaal on veelgi kahanenud; arvestades, et naised on loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika erialadel suures vähemuses ja umbes pooled nendel erialadel ülikooli lõpetanud naistest ei asu erialasele tööle; arvestades, et naised on jätkuvalt alaesindatud sellistes algatustes nagu EU Code Week (ELi programmeerimisnädal), ICT for Better Education (IKT parema hariduse nimel), Startup Europe Leaders Club (juhtivate veebiettevtõtjate klubi) ja digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suur koalitsioon, mille eesmärk on toetada e-õskusi ja e-haridust;
- Q. arvestades, et digitehnoloogia ja IKT edendamisel on säästva arengu eesmärkide kohaselt tähtis roll ELi arengukoostöö poliitikas, eelkõige naiste ja tüdrukute sotsiaalse ja majandusliku mõjuvõimu suurendamisel ja nende vaesusest väljaaitamisel;
- R. arvestades, et digiteerimine soodustab otsedemokraatia edendamist veebi kaudu, võimaldades naistel rohkem poliitikas osaleda ja suurendades nende juurdepääsu teabele;
- S. arvestades, et digiteerimise ja otsedemokraatia ühendamine annab naistele rohkem võimalusi tegutseda otse, täielikult, terviklikult ja väljaspool traditsioonilisi poliitilisi skeeme;
- T. arvestades, et IKTd, nagu iga tehnoloogiat, saab kasutada ja kuritarvitada naiste vastu, nende õiguste ja vabaduse ning kokkuvõttes nende mõjuvõimu vastu, näiteks küberkiusamise, küberjälitamise, inimkaubanduse, vihakõne, vihkamisele õhutamise, diskrimineerimise ja põhiõiguste rikkumise teel; arvestades, et interneti anonüümsus soodustab niisuguste naistevastase vägivalda vormide levikut; arvestades, et sellised uued probleemid ja ohud tuleb tuvastada ning poliitilised, ettevõteted ja kodanikuühiskonna organisatsioonid peavad nendega asjakohaselt tegelema, jättes samas ruumi teabevahetuseks internetis;
- U. arvestades, et uut info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat kasutatakse kanalite ja platvormide loomiseks, mis hõlbustavad teatavaid naiste, sealhulgas alaealiste seksuaalse ärakasutamise vorme; arvestades, et digiplatvorme kasutatakse ka naisekeha kaubastamiseks; arvestades, et õiguskaitse spetsialistid peavad mõistma, kuidas digiteerimine niisuguseid kuriteovorme muudab; arvestades, et tuleb suurendada ka haridusspetsialistide teadlikkust nendest uutest digiohtudest ning teha kättesaadavaks ELi ja liikmesriikide rahastamine, et õpetada ohutut ja lugupidavat internetikäitumist, teavitada nii poisse kui tüdrukuid internetis ähvardavatest soolise vägivalda ohtudest ning kaasata mehi ja poisse võitluse naiste ja tüdrukute vastase vägivalda vastu;
- V. arvestades, et digikommunikatsioon on suurendanud naistevastase vihakõne ja ähvarduste levikut, kusjuures 18 % Euroopa naistest on teismeeast alates internetituttavate poolt ahistamist tunda saanud, samuti on Euroopas üheksa miljonit internetivägivalda ohvrit; arvestades, et ähvarduste, sealhulgas tapmisähvarduste arv naiste vastu on kasvanud; arvestades, et ühiskonna teadlikkus digivägivalda vormidest nii üldsuse kui ka valdkonnaga seotud spetsialistide seas, nagu õiguskaitsetöötajad ja õpetajad, on endiselt liiga vähene, et tagada piisav ennetamine, seire ja ohvriabi; arvestades, et internetivägivalda eri vormid ei kajastu veel piisavalt kõigi liikmesriikide kriminaalõiguses ega mõnedes süüdistuste

Neljapäev, 28. aprill 2016

esitamise viisides ja menetlustes; arvestades, et õigussüsteem ei reageeri piisavalt; arvestades, et väga harva juhtub, et kuritarvitajatest ja vihalevitajatest teatatakse, nende juhtumeid uuritakse, neile esitatakse süüdistus ja määratakse karistus; arvestades, et internetis leviva kuritarvitamise ja vägivalda võimalikku piiriülest iseloomu tuleb ELi tasandil tunnustada;

- W. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks saab kasutada sooteadlikku eelarvestamist ja soolise aspekti arvessevõtmist; arvestades, et soopõhiseid vaatenurki tuleks arvesse võtta kõigis komisjoni Euroopa digiteerimist käsitleva töö etappides, tagamaks, et naised mitte lihtsalt ei kaasata, vaid nad on digiarengus esiplaanil;
- X. arvestades, et naiste ja tüdrukute vähene osalemine IKT-hariduses ja hiljem tööhõives tuleneb sooliste stereotüüpide keerulisest koosmõjust, kusjuures neid stereotüüpe hakatakse kujundama juba varases eas ja hariduse varastel astmetel ning see jätkub tööelus; arvestades, et tegurid, mis takistavad naisi ja tüdrukuid IKT-hariduses ja -tööhõives osalemast, on muu hulgas järgmised: kogu elu kestev stereotüüpiseerimine, toimingute, huvialade ja mänguasjade jagamine tüüpilisteks naiste ja meeste toiminguteks, huvialadeks ja mänguasjadeks, alates hariduse kõige varasematest astmetest, naiseeskujude suhteline puudumine ja naiste vähene nähtavus IKT sektoris, eriti juhtivatel ametikohtadel;

Üldised soovitused

1. nõuab tungival, et komisjon ja nõukogu kasutaksid täielikult infoühiskonna, IKT ja interneti potentsiaali, et edendada naiste mõjuvõimu, naiste õigusi ja vabadusi ning soolist võrdõiguslikkust, sõltumata vanusest, puuetest, geneetilistest omadustest, soost, seksuaalsest sättumusest, soolisest identiteedist, rassist, sotsiaalsest või etnilisest päritolust, usust, veendumustest või majanduslikust seisust;
2. rõhutab, et juurdepääs internetile kujutab endast uut põhiteenust, mis on vajalik kõigile, nii meestele, naistele, poistele kui tüdrukutele, sest sellest on saanud inimeste igapäevaelu tähtis töövahend nii pere kui ka õpingute ja õppe kontekstis, ettevõtete juhtimisel, ametiasutustes, institutsioonides ja organisatsioonides, sotsiaalvõrgustike toimimisel ja võrdsete õiguste edendamisel;
3. kutsub komisjoni üles digitaalarengu tegevuskava ja digitaalse ühtse turu strateegiat paremini ära kasutama, et kõrvaldada suur sooline lõhe IKT sektoris ja soodustada naiste täielikku lõimumist selles sektoris, eelkõige seoses tehniliste ja telekommunikatsiooni kutsealadega, et toetada naiste ja tütarlaste haridust ja koolitust IKT valdkonnas ja muudel loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika erialadel, suurendada naiste nähtavust digitaalvaldkonnas, edendada soolist võrdõiguslikkust ja naiste osalemist parema juurdepääsu abil rahastamisele, süstemaatiliselt rakendada soolise mõju hindamist ja sooteadlikku eelarvestamist komisjoni töös digitaalarengu tegevuskava ja digitaalse ühtse turu strateegia koostamisel, et oleks võimalik nõuetekohaselt rakendada ELi aluspõhimõtet naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta ning et toetada kodanikuühiskonna ja naisteühenduste tegevust kaasava interneti edendamisel;
4. kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles võtma soolist aspekti arvesse kõigis digialgatustes ning tunnustama, et digiareng toob kaasa uue ja suurema teadlikkuse sooküsimustest ja soolisest võrdõiguslikkusest; juhivad komisjoni tähelepanu interneti tõhususele kampaaniate ja foorumite korraldamisel ning naiseeskujude esiletõstmisel, mis aitab soolist võrdõiguslikkust suurendada; palub seetõttu komisjonil kaaluda naiste seadmist digitaalarengu tegevuskava esiplaanile, et uus digiajastu aitaks soolist võrdõiguslikkust edendada;
5. nõuab tungival, et komisjon lisaks tulevaste naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegiasse 2016–2020 konkreetseid meetmeid, et toetada naiste integreerimist ja osalemist infoühiskonnas ja jõuliselt edendada naiste veebivõrgustikke, kuna need esindavad omaalgatuslikku, alt-üles lähenemisviisi naiste mõjuvõimu suurendamisel ning neid tuleb igati toetada, et nad kujuneksid pikaajaliseks;

Neljapäev, 28. aprill 2016

6. võtab teadmiseks komisjoni teatise Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia kohta, kuid peab kahetsusväärseks selle kitsast käsitlust, kuna selles alahinnatakse digiteerimise märkimisväärset potentsiaali kaasava, võrdse ja osaleva ühiskonna kujundamisel, samuti ei tunnustata piisavalt sihttoetuste ja rahastamise taristu võimalusi naiste mõjuvõimu suurendamisel;

7. nõuab, et IKT sektoris ja digitaalturul pöörataks suuremat tähelepanu vabavarale ja avatud lähtekoodiga tarkvarale; peab vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara tähtsaks soolise võrdõiguslikkuse ja demokraatia edendamise vahendiks digitaalturul ning IKT sektoris; rõhutab, et soolist võrdõiguslikkust tuleb teadvustada ka avatud lähtekoodiga tarkvara sektoris;

8. kutsub ELi ja liikmesriike üles arendama, toetama ja rakendama ÜRO ja selle organisatsioonide meetmeid, eelkõige Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning infoühiskonna maailma tippkohtumiste raames, et püüelda naiste mõjuvõimu suurendamisele digitaalajastul nii Euroopa kui ka ülemaailmsel tasandil; kutsub liikmesriike üles omavahel suhtlema ja jagama parimaid tavasid naiste võrdseks digiarengusse kaasamiseks kogu Euroopas;

9. kutsub liikmesriike üles kehtestama infoühiskonnas ja IKT valdkonnas soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks mitmeaastaseid tegevuskavasid, mille eesmärgid on järgmised: suurendada naiste juurdepääsu infoühiskonnale, parandada ja suurendada IKT kasutamist naiste seas, anda naistele IKT sektoris silmapaistvam roll, edendada hariduse ja koolituse abil naiste IKT-teadmisi, edendada naiste tööhõivet ja ettevõtlust interneti ja digiteenuste korrapärase kasutamise abil, arendada soolist võrdõiguslikkust toetavat veebisisu, edendada võrdõiguslikkusega seotud väärtuste pidevat tutvustamist ja levitamist, soodustada juurdepääsu IKT vahenditele ja nende kasutamist soolise diskrimineerimise vastu näiteks soolise vägivalda puhul, rahvusvahelise koostöö edendamisel, töö- ja eraelu tasakaalustamisel ning võrdõiguslikkuse poliitika ja kavade kujundamisel, rakendamisel, levitamisel ja hindamisel;

Osalemine

10. palub komisjonil ja liikmesriikidel paremini kasutada digiteerimise märkimisväärset potentsiaali kõigil poliitilisel osaluse tasanditel ja naiste kaasamisel otsustusprotsessidesse, näiteks elektroonilise hääletamise abil; juhib tähelepanu digiteerimise ja e-halduse algatuste suurtele võimalustele seoses teabe juurdepääsetavuse, läbipaistvuse ja valitsuste suurema aruandekohustusega; rõhutab ühtlasi, et IKT võib oluliselt suurendada naiste võimalusi uuringutes ja arutelufoorumitel osaleda, samuti anonüümselt kaebusi ja teadaandeid esitada;

11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama poliitikas digiteerimist, et soodustada otsedemokraatiat, võimaldades kõigi kodanike aktiivsemat kaasamist ja ületades iganenud skeemid ning takistused, mis ei lase naistel ja alaesindatud rühmadel end valimiste- ja institutsioonilisel maastikul kehtestada; ühtlasi kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma ja edasi arendama veebihääletuse meetodite kasutamist valimiseelseteks konsultatsioonideks, millega kõrvaldatakse takistused, mis pahatihti mõjutavad eriti naisi;

12. kutsub komisjoni üles kasutama täiel määral programmi „Kodanike Euroopa“, et tegeleda konkreetselt kodanikuühiskonna ja naiste organisatsioonidega digiteerimise ja IKT valdkonnas, parandamaks naiste võimalusi kodanikena demokraatlikult osaleda ja pööramiseks eelseisval rakendamise hindamisel erilist tähelepanu soospetsiifilistele eesmärkidele;

13. rõhutab, et uuel meedial võib olla tähtis roll naiste osaluse suurendamisel demokraatlikes protsessides; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama naiste täielikku osalemist meedias, sealhulgas halduses, ning reguleerivates ja seireorganites, et püüelda sooliselt võrdõiguslikuma meediakeskkonna poole, võideldes sooliste stereotüüpide ja naiste moonutatud kujutamise vastu; lisaks nõuab tungivalt, et komisjon toetaks kodanikuühiskonna ühenduste ja meediaorganisatsioonide võrgustike loomist, et suurendada naiste võimalusi aktiivseks osalemiseks ja võtta meedias arvesse naiste spetsiifilisi vajadusi;

Neljapäev, 28. aprill 2016

14. rõhutab rahvusvahelise kodanikuühiskonna võtmerolli interneti haldamisel niisuguste foorumite kaudu nagu Interneti Haldamise Foorum; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaasama ja toetama kodanikuühiskonna digiorganisatsioone rohujuure- ja rahvusvahelisel tasandil ning edendama naiste ja tüdrukute osalemist kõigil neil foorumitel ja võrgustikes;

15. on seisukohal, et üldine tasuta juurdepääs lairibaühendusele, vähemalt avalikes kohtades, suurendaks naiste võimalusi digivahendeid kasutada ning nende juurdepääsu tööturule, toetades ühtlasi sotsiaalset kaasamist ja positiivset arengut keskkonna- ja majandusvallas; palub komisjonil mõista, kui tähtis on digitaalarengu tegevuskava laiendamine maapiirkondadesse, et ükski kodanik, eelkõige naised, kõrvale ei jääks ning et digivõimalused oleksid kõigile kättesaadavad;

Tööturg

16. palub komisjonil, liikmesriikidel ja sotsiaalpartneritel edendada soolist võrdõiguslikkust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ettevõtetes ning muudes asjakohastes valdkondades, esindusorganites ja koolitusasutustes, sealhulgas vastutavatel ametikohtadel, arengut tähelepanelikult jälgida ja järelmeetmeid võtta ning parimaid tavasid jagada;

17. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema naiste tugeva alaesindatuse probleemiga IKT sektoris, eelkõige kõrgematel ametikohtadel ja juhatustes; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tunnistaksid, et direktiivi eelnõu, milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas ja sellega seotud meetmeid, annab reaalse võimaluse ettevõtete sisekultuuri muutmiseks, mis mõjutaks kõiki hierarhiatasandeid, ja seetõttu nõuab, et lõpetataks direktiivi blokeerimine nõukogus; tuletab tungivalt meelde, et komisjon on kohustatud võtma mis tahes meetmeid, mis võivad aidata nõukogu välja ümmikseisust seoses ELi õigusaktiga, milles käsitletakse läbipaistvust ja suuremat tasakaalustatust otsustustasandi ametikohtade täitmisel;

18. palub liikmesriikidel tegelda soolise ebavõrdsusega IKT sektoris, rõhutades mitmekesisust kui ärielist ja luues nii ettevõtetele kui ka naistele rohkem ja paremaid stiimuleid, näiteks pakkuda eeskujusid ja karjääri võimalusi, et naiste silmapaistvust suurendada;

19. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid töötajate põhiõigused ja sotsiaalse kaitse ning võitleksid ebakindlate töötingimuste vastu; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ja liikmesriigid arendaksid edasi uusi kaitsemehhanisme, mis on kohandatud töökorraldusele ja karjääri kujunemisele digiteerimise tingimustes, pöörates erilist tähelepanu naiste olukorrale; rõhutab kollektiivläbirääkimiste tähtsust kõigil tasanditel, eriti valdkondades, mida digiteerimine suurel määral mõjutab, et tagada digitaalajastul võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte ning kvaliteetne ja ohutu tööruum; juhib tähelepanu sellele, et vaja on kindlaks määrata üldised raamtingimused, et tagada töötajate isikuandmete kaitse;

20. ergutab komisjoni ja liikmesriike teadmiseks võtma kogu paindlikkuspotentsiaali, mida digiteerimine töö ja eraelu tasakaalustamise valdkonnas pakub, rõhutades samas, et tööturu digiteerimine eeldab nii tööturupoliitika kui ka selle aluseks olevate sotsiaalkindlustussüsteemide kohandamist; palub, et seoses komisjoni tegevuskavaga „Uus algus töötavate perekondade töö ja eraelu tasakaalu saavutamiseks“ teeksid komisjon ja liikmesriigid kindlaks digiteerimise võimalused ja probleemid seoses töötingimuste ja töökoha kohandamise vajaduse, oskuste arendamise ja elukestva õppe võimalustega, eelkõige hoolduskohustustega töötajate jaoks; ühtlasi palub liikmesriikidel ja komisjonil sihipäraselt investeerida digitöötavade kujundamisse, et parandada kõigi inimeste töö ja eraelu tasakaalu;

21. palub komisjonil ja liikmesriikidel toetada pidevõpet, samuti koolitusi ja programme, mis aitavad valmistuda paremaks kohanemiseks või võimalikuks karjäärimuutuseks vastavalt kasvavale digitaaloskuste nõudlusele paljudes sektorites, pöörates erilist tähelepanu üle 55aastastele naistele, et kaitsta neid tööturult tõrjumise eest;

Neljapäev, 28. aprill 2016

22. nõuab, et kõigi selle valdkonna meetmete puhul oleks ettevõtjate halduskoormus võimalikult väike; on arvamusel, et liigne bürokraatia võib tekitada vastuseisu ja põhjustada töökohtade kadumist või ümberpaigutamist; peab kiiduväärseks toimivaid, konsensusel põhinevaid kompromisse, mille sektori sotsiaalpartnerid on saavutanud suure kaasotsustamise traditsiooniga liikmesriikides; on seisukohal, et kaasotsustamine on Euroopa riikide majanduse parima tava eeskuju;

23. märgib, et sooline palgalõhe on endiselt üks peamisi soolise ebavõrdsusega seotud probleeme IKT sektoris, ning palub seepärast, et liikmesriigid asuksid lõpuks aktiivselt rakendama komisjoni soovitusi meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte tugevdamise kohta läbipaistvuse ning jätkuvate positiivsete meetmete, eelistatavalt õigusaktide abil, võtaksid palkade läbipaistvuse meetmeid ja rakendaksid soolisel neutraalsusel põhinevat tööülesannete hindamist; palub komisjonil käsitleda oma 2016. aasta tööprogrammi algatuses „Uus algus töötavatele vanematele“ võrdse töötasu küsimust, sest lapsevanemaks saamisel kasvab palgalõhe veelgi;

24. juhib tähelepanu sellele, et soolise palgalõhe tagajärjeks on veelgi suurem pensionilõhe; rõhutab, et tuleb tagada õige ja õiglase töötasu põhimõtte, mille kohaselt tuleb samas töökohas maksta meestele ja naistele võrdväärse töö eest võrdset tasu, nagu on rõhutanud ka komisjoni president Juncker;

25. ergutab liikmesriike kehtestama maksu- ja toetussüsteeme, milles ei oleks ebasoodsaid tingimusi leibkonna teisele liikmele, kes soovib töötada või rohkem töötada, sest leibkonna teine palgasaja on sageli naine ja töötab sageli IKT sektoris;

26. juhib tähelepanu tõsiasjale, et IKT sektoris töötavatele naistele tekitab endiselt raskusi sooline palgalõhe ja karjäärivõimaluste ebavõrdsus; rõhutab, et ohus on põhimõtte, mille kohaselt õige ja õiglase töötasu tagamiseks tuleb samas töökohas maksta meestele ja naistele võrdväärse töö eest võrdset tasu, kuigi see on üks tööturu sotsiaalse õigluse tugisambaid ja seda tuleks kaitsta enne kõike muud; kordab uuesti, et tasustamise ja karjäärivõimaluste ebavõrdsusel ei tohi lasta digitaalmajanduses kanda kinnitada; rõhutab, et naiste suurenev osalemine tööturul ja sellega seotud investeeringud sotsiaalse kaasamise poliitikasse aitavad tulevikus soolist pensionilõhet vähendada; rõhutab kollektiivläbirääkimiste tähtsust ka digiturumajanduse tingimustes, et kaitsta digiajastul kvaliteetseid ja kindlaid töökohti;

27. tunneb heameelt, et digitaalajastu pakub töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele arvukaid võimalusi ja suuremat paindlikkust, sealhulgas võimalusi töö- ja eraelu paremaks ühitamiseks, võttes eriti arvesse väikeste lastega vanemate ja puudega inimeste olukorda tööturul; kutsub komisjoni ja liikmesriike tegelema IKT sektoris laialt levinud paindliku töö ja töökohakindluse probleemidega, kuid rõhutab ühtlasi, et areng toob kaasa ka uusi ülesandeid, ning palub liikmesriikidel tagada piisavate sotsiaalkindlustuse sätete kehtestamine; toetab töötajate õigust mitte olla kättesaadav väljaspool kokkulepitud tööaega;

28. juhib tähelepanu asjaolule, et digiteerimisel tekkiv paindlik töökorraldus võib kaasa tuua ka ebakindlaid töötingimusi; rõhutab, et pidevast kättesaadavusest põhjustatud vaimse tervise probleemid, näiteks läbipõlemine, kujutavad endast tõsist ohtu; pooldab seepärast töötajatele ettenähtud puhkeajast täielikku kinnipidamist ja rõhutab, et paindliku tööajaga töölepingute puhul on vaja järgida tööaja korraldust, et säilitada tööaja piirid, nagu need on eri liikmesriikide tööõiguses kindlaks määratud;

Haridus ja koolitus

29. rõhutab, kui oluline on tagada soolise aspekti arvestamine haridussektoris, edendades digitaalset kirjaoskust ning naiste ja tütarlaste osalemist IKT-hariduses ja -koolituses, milleks kodeerimine, uus meedia ja tehnoloogia tuleb lisada kõigi tasandite õppekavadesse, samuti õppekavavälisesse tegevusse, kogemusõppesse ja vabaõppesse ning kõikidesse hariduse ja koolituse liikidesse, kaasa arvatud õpetajakoolitus, et digitaaluskuste lõhet vähendada ja kaotada ning ergutada tüdrukuid ja noori naisi teaduse ning IKT valdkonna karjääri valima; märgib sellega seoses, kui olulised on avatud õppematerjalid, mis tagavad kõikidele parema juurdepääsu haridusele, samuti rõhutab, et tähtis on levitada parimaid tavasid soolise aspekti arvessevõtmiseks IKT valdkonnas;

Neljapäev, 28. aprill 2016

30. soovib liikmesriikidel lisada esimeste kooliastmete õppekavasse eakohane IKT-õpe, püüdes eriti äratada tüdrukute huvi ja avada nende andeid digivaldkonnas, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid varasest koolieast alates tüdrukute haridust loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonnas, arvestades sellega, et nende õppeainetega seotud soostereotüüpide, eeskujude puudumise ning tegevuse ja mänguasjade soopõhise eraldamise tõttu eemalduvad tüdrukud neist ainetest hariduse käigus varem, mille tulemuseks on naiste alaesindatus vastavatel erialadel ülikoolis ja hiljem ka tööelus; rõhutab seetõttu, et tuleks tähelepanu pöörata nii soostereotüüpidele kui ka digikoolitusele, alustades algharidussüsteemist ja jätkates liikumist läbi kõigi haridusastmete kuni täiskasvanuõppe ja tööturul tõrjutud inimeste koolitamiseni välja;

31. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid hõlbustaksid haridust ja pidevõpet, pöörates eelkõige tähelepanu eakamatele naistele nende tööelu kestel ja pärast seda, eelkõige hoolduskohustusega naistele ja neile, kes pärast karjääripausi tööturule tagasi pöörduvad, tagamaks, et nad aina kiireneva digiteerimise käigus kõrvale ei jääks;

32. märgib, et varajases koolieas algav digitehnoloogia, IKT ja kodeerimise valdkonna haridus on eriti tähtis tüdrukute mõjuvõimu suurendamiseks, nende ergutamiseks valdkonnaga tegelema ja soostereotüüpide ületamiseks; rõhutab, et naiste esindatuse suurendamine kõrghariduse loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika erialadel on tähtis viis suurendada nende esindatust digisektoris;

33. palub liikmesriikidel tegeleda soolise ebavõrdsusega IKT sektoris, luues naistele rohkem stiimuleid ja tugistruktuure, näiteks pakkudes eeskujusid, juhendamiskavasid ja karjäärivõimalusi, et naiste nähtavust parandada; kutsub seetõttu liikmesriike üles vajaduse korral haridussüsteeme kohandama, et soodustada loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna ainete õpetamist ja huvi nende vastu üldiselt ning eriti naisõppurite seas;

34. rõhutab, kui tähtis on IKT ja eelkõige veebiõppekursused tüdrukute ja naiste jaoks, kuid ka erivajadustega, näiteks puuetega inimestele, samuti maapiirkondade ja äärealade elanikele, samuti rõhutab kaugtöövõimaluste tähtsust nende elanikkonnarühmade hariduse parandamisel ja nende rahalise sõltumatuse suurendamisel;

35. märgib, et eriti oluline ja suure potentsiaaliga on nii formaalne, informaalne kui ka mitteformaalne kunsti- ja disainiharidus, samuti loovtööstus ja kultuurivaldkond naiste ja tüdrukute mõjuvõimu suurendamiseks ning nende suunamiseks digisektoris; peab seetõttu tähtsaks ühendada loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkond hariduse ja kunstiga seotud majandusvaldkondadega;

36. kutsub komisjoni üles edendama digitaaltehnooloogiat kui vahendit, millega vähendada elukestva õppe raames tööturule sisenemise takistusi, ning kehtestama SKP protsentide näol oskustesse investeerimise ELi sihttasemeid avaliku ja erasektori jaoks;

37. ergutab liikmesriike ja komisjoni edendama eelkõige teabe ja teadlikkuse suurendamise kampaaniate abil naiste osalemist meeste pärusmaaks peetud äri sektorites, näiteks digiteerimise valdkonnas; rõhutab vajadust korraldada teadlikkuse suurendamise, koolituse ja soolise aspekti arvessevõtmise kampaaniaid kõigi digiteerimispoliitikas osalejate jaoks;

38. peab kiiduväärseks Euroopa parimate tavade juhendit info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas töötavatele naistele ning nõuab selle ulatuslikku ja aktiivset rakendamist; peab kiiduväärseks üleeuroopalise digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suure koalitsiooni loomist ning julgustab selles osalevaid ettevõtjaid pöörama eriti tähelepanu naiste palkamisele ja neile võrdsete karjäärivõimaluste pakkumisele;

39. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama vanematele suunatud programme, et tutvustada neile IKTd, mida nende lapsed kasutavad ning sellega suurendada vanemate teadlikkust kohtumistest ja suhetest, mis võivad veebis aset leida, samuti vähendada põlvkondade vahet IKT-sektoris;

Neljapäev, 28. aprill 2016

40. rõhutab, et oluline on parandada digitaaluskusi ja digitaalset kirjaoskust, et hõlbustada nende naiste tööleasumist IKT ettevõtetes, kellel mitmesugustel põhjustel neid erioskusi ei ole; rõhutab, et kui see ei õnnestu, vähenevad veelgi naiste võimalused selles sektoris tööle asuda; tuletab meelde, et Euroopa Sotsiaalfond võib osaleda selliste koolituskursuste rahastamises;

41. rõhutab, et oluline on integreerida kodeerimine, uus meedia ja tehnoloogia kõigi haridustasemetete õppekavadesse, ning juhib tähelepanu võimalustele, mida pakuvad digitaaluskused tökete vähendamiseks tööturule pääsul; märgib, et soolise lõhe ületamiseks selles valdkonnas on oluline pidev dialoog sotsiaalpartneritega;

42. nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks digitaalse ühtse turu strateegia raames ja konkreetsemalt kaasava e-ühiskonna rajamise osas naiste nähtavust, luues Euroopa veebipõhised ülikoolides IKT-le ja inseneriteadustele suunatud katseprojekti ning luues IKT ja uue meedia valdkonnas naistele mõeldud stipendiumide programmi;

43. kutsub komisjoni ja liikmesriike, samuti ettevõtteid edendama IKTs soolist võrdõiguslikkust, kogudes sooliselt eristatud andmeid IKT kasutamise kohta, määratledes eesmärgid, näitajaid ja võrdlusaluseid, et jälgida edusamme naiste juurdepääsu parandamisel IKT-le ning edendada IKT-ettevõtete seas parimaid tavasid;

44. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama oma toetust naiste mõjuvõimu suurendamisele digisektoris ja IKTs arengukoostöö ning ELi välisuhete valdkonnas, edendades digiharidust ja võimaldades naiste ettevõtlust mitmesuguste vahendite abil, kaasa arvatud mikrorahastamiskeemid ja toetusvõrgustikud;

Investeeringud ja ettevõtluse rahastamine

45. palub, et liikmesriigid ja komisjon teeksid rahalised vahendid kättesaadavaks, parandaksid juurdepääsu olemasolevatele vahenditele ja vajaduse korral teeksid naisettevõtjatele kättesaadavaks vahendid, et luua IKT-ettevõtteid ja digitaalvaldkonna idufirmasid, samuti naiste mentorlus- ja partnervõrgustikke, et tugevdada ELis innovatsiooni ja investeerimist; ergutab liikmesriike pakkuma naistele, kes kavatsevad digiteerimise valdkonnas karjääri alustada, sobivat rahalist toetust ja koolitust, et ergutada naisettevõtlust selles valdkonnas;

46. leiab, et naiste juurdepääs rahastamisele vajab erilist tähelepanu, eriti arvestades digitaalse ühtse turu strateegia eesmärgi luua tingimused innovaatilise ja konkurentsivõimelise IKT keskkonna jaoks ning parandada VKEde ja idufirmade rahastamisvõimalusi; märgib, kui tähtis on naiste ettevõtluse jaoks juurdepääs mikrorahastamisele;

47. palub komisjonil seoses digitaalarengu tegevuskavaga hoolikalt jälgida ja hinnata soolise aspekti arvestamise ja sooteadliku eelarvestamise kohaldamist ELi rahaliste vahendite raamistikus kooskõlas Euroopa fonde käsitleva ühissätete määruse (17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013) artikliga 7, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et naiste organisatsioonid oleksid kaasatud rahastamisprogrammide järelevalvekomisjonidesse, tagamaks sihipäraste meetmete rakendamist, mis tugevdavad naiste rolli IKTs; tuletab komisjonile meelde lubadust järgida sooteadlikku eelarvestamist;

48. palub, et komisjon võtaks soolist mõõdet arvesse ka analüüsides partnerite osalemist digitaalarengu tegevuskavas ja selle kohta aru andes;

49. palub, et komisjon koostaks koos Euroopa Investeeringupangaga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu IKTsse investeerimise tugiprogrammid, mis hõlmaksid soodsaid krediitingimusi ja laene IKT sektori ettevõtetele, kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja idufirmadele, mille töötajatest vähemalt 40 % on naised;

Neljapäev, 28. aprill 2016

50. kutsub komisjoni üles toetama ja edendama naiste digiettevõtluskultuuri, edendama ja rahaliselt toetama naiste koostöövõrgustikke ja juhendamisprogramme ning veelgi tugevdama naiste rolli olemasolevates programmides; ergutab liikmesriike ja ettevõtteid kujundama mitmekesisuspoliitikat, mis hõlmab lisaks naiste palkamisele ka muid kestliku majandusarengu ja juhtimisega seotud küsimusi;

51. juhhib tähelepanu sellele, kui olulised on sotsiaalne ettevõtlus ja alternatiivsed ärimudelid (näiteks ühistud ja vastastikused ühingud) naiste mõjuvõimu suurendamiseks digiettevõtluses ja nende esindatuse suurendamiseks digisektorites; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama sotsiaalse ettevõtluse algatusi, mille eesmärk on suurendada naiste ja tüdrukute mõjuvõimu IKTs;

52. kutsub komisjoni, liikmesriike ja kõiki sidusrühmi digitaalvaldkonna töökohtade suurt koalitsiooni paremini ära kasutama, et toetada meetmeid, mille eesmärk on täiustada naiste ja tüdrukute digioskusi, edendada naiste tööhõivet IKT sektoris ning suurendada eri haridus- ja kutsekoolitusvõimaluste levikut;

Võitlus naistevastase vägivalda vastu digiteeritud maailmas

53. nõuab, et määrataks kindlaks probleemid, mida põhjustab IKT ja interneti kasutamine kuritegude toimepanemiseks, ähvarduste tegemiseks või ahistamise või vägivalda rakendamiseks naiste vastu misogüünia, homofoobia, transfoobia või mis tahes muu diskrimineerimisvormi alusel; nõuab tungivalt, et poliitikakujundajad neid teemasid nõuetekohaselt käsitleksid, võttes arvesse mitmekordselt ebasoodsas olukorras naisi, ning kutsub üles tagama raamistiku kehtestamist, mis võimaldab õiguskaitseasutustel digikuritegusid tõhusalt lahendada, võttes arvesse probleeme, mida põhjustab veebiano-nüümsus ja niisuguste kuritegude ning kuritarvituste võimalik piiriülene iseloom; kutsus liikmesriike üles eraldama vahendeid, mida on vaja õiguskaitseks, st kehtivate seaduste rakendamiseks kübervägivalda, -kiusamise, -ahistamise, -jälitamise ja vihakõne vastu;

54. kutsub komisjoni üles nõudma liikmesriikidelt suuremaid jõupingutusi internetis asetleidvate homo- või transfoobsete kuritegude eest süüdistuste esitamiseks, samuti kehtivate ELi õigusaktide nõuetekohaseks kohaldamiseks, sealhulgas seoses ohvrite õigustega;

55. kutsub komisjoni üles võrdse kohtlemise direktiivi uuesti sõnastamise raames käsitlema seksismi ja soostereotüüpe hariduses ning meedias;

56. palub komisjonil koostada käitumisjuhise oma teatiste ning ELi ametite teatiste jaoks, et edendada naiste mõjuvõimu suurendamist ja võidelda soostereotüüpide, seksismi ning naiste alaesindatuse või väärkujutamise vastu;

57. palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid ELi tulevaste andmekaitse õigusaktide rakendamisel arvesse, et naiste ja tütarlaste olukord on digiteerimise tulemusel muutunud; rõhutab, et andmete kontrollijad võivad kasutada tundlikke andmeid üksnes piiratud eesmärkidel ega tohi mingil juhul neid andmeid jagada;

58. palub, et komisjon ja liikmesriigid teeksid kättesaadavaks vajalikud ressursid, et tagada veebisuhtluses sisalduvaid tundlikke andmeid käsitlevate eeskirjade täitmine;

59. kutsub komisjoni üles suurendama rahalist toetust turvalisema interneti digiteenuste taristule, mida rahastab Euroopa ühendamise rahastu, ning palub liikmesriikidel suurendada küberkiusamise ohvrite tugiliinide rahastamist; rõhutab, et tüdrukute tõenäosus küberkiusamise ohvriks sattuda on kaks korda suurem kui poistel;

60. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta vastu meetmed, millega kaitsta tüdrukuid digikeskkonnas leviva reklaami eest, mis võib neid õhutada oma füüsilist ja vaimset tervist ohustavale käitumisele; kutsub komisjoni üles eriti sooküsimust silmas pidades uuendada ja laiendada programmi Safer Internet, mis on üks vajalik meede tüdrukute turvalisuse suurendamiseks internetis;

Neljapäev, 28. aprill 2016

61. palub, et komisjon käivitaks ja toetaks e-kirjaoskuse ja koolituse programme, samuti teavituskampaaniad, suurendades sellega teadlikkust digitaalmaailma võimalikest ohtudest ja nendega toimetulemisest vastavate rühmade hulgas, nagu kõigi haridusastmete õppurid, õpetajad ning haridus- ja õiguskaitsetöötajad; kutsub komisjoni üles edendama seksismi ja soostereotüüpide vastaseid kampaaniaid sotsiaal- ja digitaalmeedias ning kasutama digimeedia potentsiaali stereotüüpide kaotamiseks;

62. kiidab heaks komisjoni ettepaneku kaasata 2016. aasta järgsesse inimkaubanduse vastasesse strateegiasse sätteid ennetuse, ohvriabi, ohutu tagasipöördumise ja taasloomimise kohta, samuti interneti rolli kohta; rõhutab, et käsitleda tuleks ka küberahistamise ja -jälitamise nähtust;

63. kutsub ELi ja liikmesriike üles andma Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) kasutusse piisavalt ressursse ja rahalisi vahendeid, et võimaldada uuringuid ja andmete kogumist selle kohta, kuidas digiteenuseid paremini naiste ja soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks rakendada;

64. nõuab, et ELi institutsioonid, ametid ja asutused, samuti liikmesriigid ja nende õiguskaitsesutused teeksid koostööd ja kooskõlastaksid konkreetselt oma meetmeid, et võidelda IKT kasutamise vastu inimkaubanduse, küberkiusamise ja küberjälitamisega seotud kuritegude toimepanemiseks, arvestades sellega, et need kuriteod on sageli piiriülese iseloomuga ning nende eest süüdistuste esitamiseks on ELi tasandi koostöö hädavajalik; kutsub liikmesriike üles läbi vaatama ja vajaduse korral muutma oma kriminaalõigust, tagamaks, et uued digivägivalla vormid määratletakse selgelt ja võetakse teadmiseks, ning et tagada sobivate süüdistuse esitamise viiside olemasolu; kutsub liikmesriike üles avama teatamisportaale, et kodanikel oleks internetis turvaline koht, kus internetiahistajatest teatada; nõuab, et ELi küberjulgeoleku strateegia ja küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskus neid teemasid käsitleksid; kutsub komisjoni üles edendama politsei- ja kohtuasutuste töötajate koolitamist ning nende suutlikkuse suurendamist ohvrite toetamiseks digitaalvaldkonnas, samuti pakkuma psühholoogilist tuge selle valdkonnaga seotud kohtuasjades;

65. kutsub komisjoni üles võimalikult kiiresti ette valmistama vajalikke samme Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni ratifitseerimiseks ELi poolt, ilma et see piiraks ELi vastutust kaaluda kõiki vajalikke meetmeid naistevastase vägivalla lõpetamiseks ja ennetamiseks kõigis liikmesriikides, ning kutsub liikmesriike üles ratifitseerima Istanbuli konventsiooni, mis on naistevastase vägivalla, sealhulgas selle digitaalsete vormide kõrvaldamiseks hädavajalik, sest sellega võetakse kasutusele ühtlustatud õiguslikud määratlused ja süüdistuse esitamise viisid uue kommunikatsioonitehnoloogia toel sooritatud kuritegude eest, nagu inimkaubandus ja jälitamine;

66. kutsub komisjoni üles esitama võimalikult peatselt Euroopa soolise vägivalla vastast strateegiat, mis hõlmab õigusvahendit ning käsitleb naiste ja tüdrukute vastase vägivalla uusi vorme, nagu küberkiusamine, alandavate kujutiste kasutamine internetis või erafotode ja videote levitamine sotsiaalmeedias ilma asjaomaste isikute nõusolekuta jne;

67. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama järelevalvet terrorirühmituste üle, kes värbavad interneti vahendusel noori naisi, et sundida neid kolmandates riikides abielluma või prostitutsiooniga tegelema;

o

o o

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.